

Правління Національного банку України

Р І Ш Е Н Н Я

21 серпня 2020 року

м. Київ

№ 539-рш

Про схвалення змін до деяких розпорядчих актів Національного банку України

Відповідно до статей 6, 7, 15, 25, 42, 56, 73 Закону України “Про Національний банк України” та з метою вдосконалення підходів до визначення справедливої вартості цінних паперів, які перебувають у власності Національного банку України або приймаються ним як забезпечення виконання зобов’язань, Правління Національного банку України **вирішило**:

1. Схвалити:

1) Зміни до Порядку оцінки за справедливою вартістю цінних паперів резидентів, що перебувають у власності Національного банку України або приймаються ним як забезпечення виконання зобов’язань, схваленого постановою Правління Національного банку України від 26 жовтня 2015 року № 732 (зі змінами), що додаються;

2) Зміни до Порядку оцінки за справедливою вартістю боргових цінних паперів нерезидентів, що перебувають у власності Національного банку України або приймаються ним як забезпечення виконання зобов’язань, схваленого постановою Правління Національного банку України від 26 жовтня 2015 року № 732 (зі змінами), що додаються.

2. Контроль за виконанням цього рішення покласти на Голову Національного банку України Кирила Шевченка.

3. Рішення набирає чинності з 01 вересня 2020 року.

Голова

Кирило ШЕВЧЕНКО

Зміни до Порядку оцінки за справедливою вартістю цінних паперів резидентів, що перебувають у власності Національного банку України або приймаються ним як забезпечення виконання зобов'язань

1. Пункт 3 розділу I після підпункту 16 доповнити новим підпунктом 16¹ такого змісту:

“16¹) ОВМП – облигації внутрішніх місцевих позик;”.

2. У розділі II:

1) пункт 11 після підпункту 8¹ доповнити новим підпунктом 8² такого змісту:

“8²) ОВМП, до яких належать облигації внутрішніх місцевих позик, випущені відповідно до Бюджетного кодексу України та Порядку здійснення місцевих запозичень, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 року № 110 (зі змінами);”;

2) у пункті 15:

у підпунктах 1, 2 та 8 цифри “45” замінити цифрами “15”;

абзац другий підпункту 2 доповнити словами “, якщо розміщення випуску ОВДП відбулося менше, ніж між двома учасниками”;

абзац перший підпункту 3 викласти в такій редакції:

“3) на основі договорів з ОВДП, що залишилися у вибірці після виключення договорів відповідно до підпункту 2 пункту 15 розділу II цього Порядку, будуються графіки, що відображають залежність між дохідністю до погашення та залишковим строком до погашення ОВДП за останні п'ять та десять робочих днів. На основі даних графіків, інформації про останні мінімальний та максимальний рівні дохідності ОВДП, визначені на первинному ринку, інформації агенцій фінансової інформації (Cbonds <http://ua.cbonds.info/>, Bloomberg) про котирування ОВДП у день побудови кривої безкупонної дохідності із застосуванням методу експертної оцінки визначається інтервал типової ринкової дохідності до погашення у вибірці (тобто інтервал значень ринкової дохідності, що найчастіше зустрічаються у вибірці). Дані, що використовувалися для визначення інтервалу типової ринкової дохідності до погашення впродовж останнього календарного року, зберігаються в

електронному вигляді в Управлінні фінансових та операційних ризиків. Дохідність до погашення ОВДП розраховується із застосуванням методу послідовних ітерацій з урахуванням такої формули:”;

3) у пункті 19:

абзац шістнадцятий підпункту б¹ викласти в такій редакції:

“ R_t – коефіцієнт, множення якого на розмір t -го грошового потоку за цінним папером дає змогу отримати суму, що буде відшкодована гарантом за t -им грошовим потоком у разі дефолту емітента цінного папера, що визначається з урахуванням усіх умов гарантії Кабінету Міністрів України в роках. Якщо відповідно до умов гарантії Кабінету Міністрів України власник цінного папера не може вимагати задоволення своєї вимоги від гаранта у зв’язку з тим, що ця вимога може бути задоволена шляхом зарахування зустрічної вимоги до емітента цінного папера стосовно зустрічних фінансових зобов’язань емітента цінного папера до власника цінного папера (включаючи перебування власника цінного папера в процесі ліквідації) та такі зустрічні фінансові зобов’язання можуть бути, то значення R_t вважається рівним 0;”;

пункт після підпункту б¹ доповнити новим підпунктом б² такого змісту:

“б²) справедлива вартість ОВМП визначається з використанням вхідних даних 2-го та 3-го рівнів із використанням біноміального методу, що передбачає побудову біноміального дерева грошових потоків за облігацією. В основі побудови біноміального дерева грошових потоків за облігацією лежить припущення, відповідно до якого на кожному з дат отримання грошового потоку за облігацією є два можливих сценарії:

своєчасне отримання грошового потоку від емітента цінного папера з кумулятивною імовірністю $(1 - cPD_t)$;

дефолт (у тому числі технічний дефолт, тобто прострочення платежів) емітента цінного папера та отримання простроченого грошового потоку від емітента в очікуваній сумі та очікувані строки, з кумулятивною імовірністю cPD_t .

На основі побудованого біноміального дерева грошових потоків за облігацією справедлива ОВМП визначається за такою формулою:

$$P = \sum_{t=1}^n [CF_t \times (1 - cPD_t) \times e^{-s_t \times d_t} + CF_t \times R \times cPD_t \times e^{-s_{t+m} \times d_{t+m}}], \quad (24^2)$$

де P – справедлива вартість цінного папера станом на дату оцінки;

CF_t – розмір t -го грошового потоку за цінним папером;

s_t – спот-ставка, строк якої відповідає t -му грошовому потоку, визначена на основі кривої безкупонної дохідності для:

гривневих ОВДП, що розрахована відповідно до формули (2) або (2¹) із використанням коефіцієнтів, визначених згідно з підпунктом 14 пункту 15 розділу II цього Порядку, якщо ОВМП номіновані в гривні;

валютних ОВДП, номінованих у доларах США, що розрахована відповідно до формули (2) або (2¹) з використанням коефіцієнтів, визначених згідно з підпунктом 14 пункту 15 розділу II цього Порядку, та конвертована у валюту номіналу цінного папера за допомогою функції XCF (ХССУ – аналіз спредів крос-валютних базисних свопів) в інформаційному терміналі Bloomberg, якщо ОВМП номіновані в іноземній валюті;

s_{t+m} – спот-ставка, строк якої відповідає строку t -го грошового потоку, збільшеному на m , визначена на основі кривої безкупонної дохідності для:

гривневих ОВДП, що розрахована відповідно до формули (2) або (2¹) із використанням коефіцієнтів, визначених згідно з підпунктом 14 пункту 15 розділу II цього Порядку, якщо ОВМП номіновані в гривні;

валютних ОВДП, номінованих у доларах США, що розрахована відповідно до формули (2) або (2¹) з використанням коефіцієнтів, визначених згідно з підпунктом 14 пункту 15 розділу II цього Порядку, та конвертована у валюту номіналу цінного папера за допомогою функції XCF (ХССУ – аналіз спредів крос-валютних базисних свопів) в інформаційному терміналі Bloomberg, якщо ОВМП номіновані в іноземній валюті;

t – порядковий номер грошового потоку за цінним папером;

n – кількість грошових потоків за цінним папером;

d_t – строк до виплати t -го грошового потоку за цінним папером, у роках;

d_{t+m} – строк до виплати t -го грошового потоку за цінним папером, збільшений на m , у роках;

m – очікуваний строк отримання t -го грошового потоку від емітента цінного папера в разі дефолту (у тому числі технічного дефолту) емітента цінного папера, що визначається з урахуванням накопиченої статистики погашення ОВМП, за яким були прострочення платежів, у роках;

e – математична константа, що є основою натуральних логарифмів, $e \approx 2.718281828459045$;

R – коефіцієнт, множення якого на розмір t -го грошового потоку за цінним папером дає змогу отримати суму, що буде виплачена емітентом за t -им грошовим потоком у разі дефолту (у тому числі технічного дефолту) емітента цінного папера, що визначається з урахуванням накопиченої статистики погашення ОВМП, за яким були прострочення платежів;

cPD_t – сума ймовірностей сценаріїв дефолту емітента цінного папера під час виплати t -го грошового потоку за цінним папером, що встановлюється в розмірі:

$cPD_t = 1$, якщо на момент оцінки відбувся дефолт (у тому числі технічний дефолт) емітента цінного папера;

визначеному для всіх інших випадків на основі статистики міжнародних рейтингових агентств щодо кумулятивних середніх ставок дефолту за державними зобов'язаннями для групи кредитних рейтингів, до якої належить кращий з двох гірших довгострокових кредитних рейтингів України,

установлених міжнародними рейтинговими агентствами “Standard&Poor's”, “Fitch Ratings” та “Moody's Investors Service”:

у національній валюті, якщо ОВМП номіновані в гривні;

в іноземній валюті, якщо ОВМП номіновані в іноземній валюті.

Значення параметрів m , R , та CPD_t визначає Комітет з управління активами та пасивами Національного банку України на основі пропозицій Управління фінансових та операційних ризиків;”.

СХВАЛЕНО
Рішення Правління
Національного банку України

Зміни до Порядку оцінки за справедливою вартістю боргових цінних паперів нерезидентів, що перебувають у власності Національного банку України або приймаються ним як забезпечення виконання зобов'язань

1. У пункті 1 розділу I слова, цифри та літери “від 27 грудня 2017 року № 875-рш” замінити словами, цифрами та літерами “від 29 грудня 2017 року № 875-рш (зі змінами)”.

2. У розділі II:

1) пункт 7 викласти в такій редакції:

“7. Як джерела вхідних даних 1-го та 2-го рівнів для оцінки справедливої вартості цінних паперів використовуються такі ресурси в порядку зниження їх пріоритету:

1) дані з інформаційного терміналу Bloomberg, а саме:

CBBT “Зведений торговець облігацій Bloomberg” (Composite Bloomberg Bond Trader) – складена ринкова ціна, що розраховується на підставі інформації від сотень різних дилерів;

BGN “Типова ціна Bloomberg” (Bloomberg Generic Price) – консенсусна ринкова ціна облігації, визначена на основі котирувань, що отримані Bloomberg з декількох джерел, та іншої інформації, яку в Bloomberg вважають доречною. BGN є ринковим індикатором оцінки облігацій та використовує як тверді, так і індикативні котирування, залежно від того, які з них доступні на момент оцінки;

BVAL “Служба оцінки Bloomberg” (Bloomberg Valuation Service) – надає обґрунтовані та доступні ринкові ціни на кінець дня для різних інструментів;

EXCH “Обіг на фондових біржах” (Exchange Traded) – складена ринкова ціна, що розраховується на основі котирувань на фондових біржах;

BFV “Справедлива вартість Bloomberg” (Bloomberg Fair Value) – визначає ринкову ціну облігації на підставі торговельної інформації щодо інших облігацій, що є подібними за загальним видом емітента та кредитною якістю;

інші дані з інформаційного терміналу Bloomberg;

2) дані про дохідність подібних цінних паперів та аналітичні функції в інформаційному терміналі Bloomberg, а саме:

функція YAS “Аналітика дохідності та спреду” (Yield & Spread Analysis) – дає змогу оцінювати інструмент із фіксованим доходом на основі параметрів, заданих користувачем;

функція YASN “Аналітика дохідності та спреду для структурованих нот” (Yield & Spread Analysis for structured Notes) – дає змогу оцінювати інструмент з плаваючою відсотковою ставкою на основі параметрів, заданих користувачем; інші аналітичні функції в інформаційному терміналі Bloomberg;

3) дані з інформаційно-аналітичного терміналу Eikon від Refinitiv, а саме: “Послуга оцінки Thomson Reuters” (The Thomson Reuters Pricing Services, RIC=RRPS,

де RIC – індивідуальний код інструменту в інформаційно-аналітичному терміналі Eikon від Refinitiv);

“Зведений показник торгівлі Thomson Reuters для інструментів з фіксованим доходом” (Thomson Reuters Fixed Income Trading composite, TRFIT COMPOSITE, RIC=R);

“Зведений показник Thomson Reuters для регіону EMEA” (Thomson Reuters Composite EMEA, RIC=);

“Міжнародна асоціація ринків капіталу” [International Capital Market Association (ICMA), RIC=ICMA];

інші дані з інформаційно-аналітичного терміналу Eikon від Refinitiv;

4) дані про дохідність подібних цінних паперів та калькулятори в інформаційно-аналітичному терміналі Eikon від Refinitiv, а саме:

Fixed Rate Bond Calculator – дає змогу оцінювати облігацію з фіксованою відсотковою ставкою на основі параметрів, заданих користувачем;

Floating Rate Note Calculator – дає змогу оцінювати ноту з плаваючою відсотковою ставкою на основі параметрів, заданих користувачем;

інші калькулятори в інформаційно-аналітичному терміналі Eikon від Refinitiv.”;

2) в абзаці восьмому пункту 8 слова «BGN “Типова ціна Bloomberg”» замінити словами «CBVT “Зведений торговець облігацій Bloomberg”»;

3) у пункті 9 слова “Thomson Reuters Eikon” замінити словами “Eikon від Refinitiv”.

3. У пункті 18 розділу III слова “Thomson Reuters Eikon” замінити словами “Eikon від Refinitiv”.

4. Розділ IV після пункту 24 доповнити новим пунктом такого змісту:

“25. Управління фінансових та операційних ризиків щокварталу станом на дату складання проміжної чи річної фінансової звітності Національного банку України здійснює аналіз наявності активного ринку для цінних паперів

відповідно до пункту 8 розділу II цього Порядку для підтвердження достовірності класифікації цінних паперів в ієрархії справедливої вартості відповідно до Міжнародного стандарту фінансової звітності 13 “Оцінка справедливої вартості”.”.